

ที่ ศก ๕๑๐๐๘ /ว ๒๗๔๘

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
๓๕๐ หมู่ ๓ ถ.เลี้ยวเมือง ต.หนองไผ่
อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ ๓๓๐๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา School-friendly QA : an innovation platform

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	จำนวน ๑ ชุด
๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาฯ	จำนวน ๑ ชุด
๓. ร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑	จำนวน ๑ ชุด
๔. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : แนะนำเอกสารเผยแพร่	จำนวน ๑ ชุด
๕. บทสรุปการสัมมนาฯ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กระทรวงศึกษาธิการ จัดสัมมนา เรื่อง เปิดศักราชใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา School-friendly QA : an innovation platform ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร ที่ผ่านมา เพื่อชี้แจงแนวทางในการนำมาตรฐานการศึกษา ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเปรียบเสมือนแพลตฟอร์มใหม่ในการปฏิรูปการศึกษา ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จึงแจ้งโรงเรียนทราบ และเป็นแนวทางในการนำมาตรฐานการศึกษา ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ แซ่จิ่ง)

รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มงานนิเทศฯ ฝ่ายบริหารการศึกษา
โทร. ๐ ๔๕๘๑ ๔๖๗๓

“ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการเพื่อประชาชน”

กฎกระทรวง
การประกันคุณภาพการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ มาตรา ๔๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และ แนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะ ให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่แนวทางในการดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

โดยที่มีประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและการศึกษาไทยในอนาคต ประกอบกับมีนโยบายให้ปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกของทุกระดับก่อนจะมีการประเมินคุณภาพในรอบต่อไป จำเป็นต้องปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกัน จึงให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๙ (๓) ได้กำหนดการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยมาตรา ๓๑ ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาและมาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๓) มาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๕ มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ
ฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา
และทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ
การจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ
ฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่
มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก
มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ
มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

- ๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
- ๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้
- ๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- ๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

- ๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น
- ๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
- ๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์
- ๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ อย่างปลอดภัย และเพียงพอ
- ๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์
- ๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

- ๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ
- ๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข
- ๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย
- ๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุง
การจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ
แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ
ฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

๒) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้อง ำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือ เป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต้นดังต่อไปนี้

๑. ผู้เรียนรู้

เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรีย์ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสืบมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

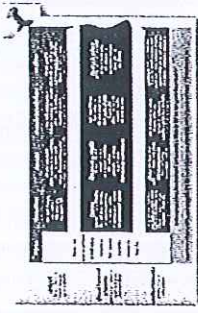
๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคมเพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเอง และสังคม

๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง

เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ภูมิปัญญา มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดกาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

คํากราขใหม่ของมาตรฐานการศึกษาของชาติ

ปกรงผลลัพท์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

กำหนดคุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ หลังจากสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยถึงอุดมศึกษา

การสร้ารงคนตามบริบทสถานศึกษา

สถานศึกษา

จัดการศึกษาให้เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของตนเอง สอดคล้องกับสภาพบริบท และตอบสนองความต้องการท้องถิ่น ชุมชน สังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนามาประเทศ ...เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะขั้นต้นตามที่กำหนด

ลิ้มไปเลย !

สแกน QR Code เพื่อดูฉบับเต็ม

การบังคับปลาให้เป็นต้นไม้

One size fit all

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา: ปักธงการสร้างคนตามบริบทของสถานศึกษา

ข้อกำหนดของคุณลักษณะ ๓ ด้านของคนไทย ๔.๐ ที่คาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ ซึ่งเป็นผลลัพธ์สะสม ต่อเนื่อง และเชื่อมโยงโดยมีระดับความลึกที่แตกต่าง
ที่มุ่ง ธีรธรรมเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก เพื่อนำพาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย/อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
มีพัฒนาการ	รักและรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างนิสัย และสุขภาพที่ดี	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายและการเรียนรู้ บนการจัดภาระตนเองเป็น มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างสุขภาวะ และสร้างงานที่เหมาะสมกับช่วงวัย	ขึ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ มีความรอบรู้ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาสุขภาพ คุณภาพชีวิตและอาชีพ	เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลง และมีความเป็นผู้นำเพื่อสร้าง กับมาอาชีพที่โดดเด่น ครอบครัว และสังคม
รอบด้านและสมดุล	รับผิดชอบ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และความรอบรู้ด้านต่าง	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร รอบรู้ทางข้อมูล สารสนเทศและดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหา การคิดวิจารณ์ การคิดสร้างสรรค์ นำความคิดสู่การสร้างผลงาน	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงบวก ทักษะงานวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนคิด การวิพากษ์ เพื่อสร้างนวัตกรรม และสามารถเป็น ผู้ประกอบการได้	ร่วมแก้ไขปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาส และมูลค่า เก่งตนเอง สังคมส่วนรวม และประเทศ
ได้สำเร็จ	แยกแยะหัดถ ปฏิบัติตน ตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสา รักท้องถิ่น และประเทศ	เชื่อมั่นในความถูกต้อง ยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย และพลเมืองอาเซียน	เชื่อมั่นในความเท่าเทียม เป็นธรรม มีจิตอาสา กล้าหาญทางจริยธรรม และปกป้องเมืองไทย ร่วมสร้างสังคมที่ยั่งยืน	กล้าต่อต้านความกระทำในสิ่งที่ผิด ในคุณค่ากับความรู้ความสามารถ ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาที่ยั่งยืน บริหารจัดการและสร้างสมดุล ทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก
ค่านิยมร่วม: ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค				
คุณธรรม: อดทน อดกลั้น และเสียสละ				

ที่มา: กลุ่มมาตรฐานการศึกษา สำนักงานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1

ผู้เรียนรู้
(Learner Person)
เพื่อสร้างงานและ
คุณภาพชีวิตที่ดี

2

ผู้ร่วมสร้างสรรค์
นวัตกรรม
(Innovative Co-creator)
เพื่อสังคมที่มั่นคง
มั่งคั่ง และยั่งยืน

3

พลเมืองที่เข้มแข็ง
(Active Citizen)
เพื่อสันติสุข

สแกน QR Code เพื่อดูฉบับเต็ม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : แนะนำเอกสารเผยแพร่
(ท่านสามารถดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็ม โดยการสแกน QR Code)

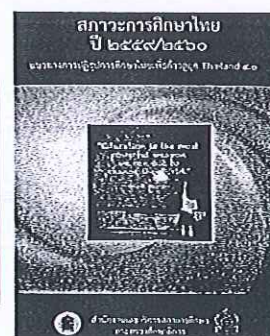
๑. รายงานการวิจัยอนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ

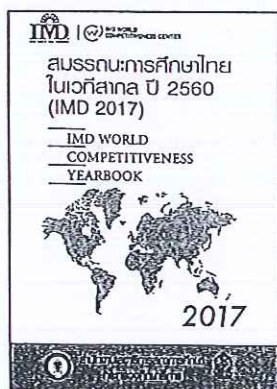
๒. รายงานผลการสังเคราะห์ ตัวชี้วัดด้านการศึกษาไทยตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

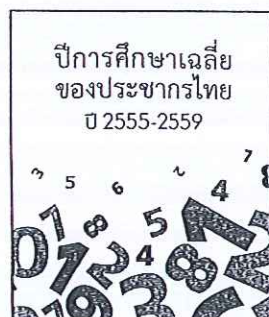
๔. สภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๕๙/๒๕๖๑
แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0

๕. สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี ๒๕๖๐ (IMD 2017)

๖. สภาวะการศึกษาเสวนา ๒๐๑๖ - ๒๐๑๗
บทบาทการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

๗. ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

บทสรุปการสัมมนา เรื่อง เปิดศักราชใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา
 School-friendly QA : an innovation platform
 ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑
 ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร

การสัมมนา เรื่อง เปิดศักราชใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา School-friendly QA : an innovation platform มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงแนวทางในการนำมาตรฐานการศึกษา ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายละเอียด ดังนี้

การประเมินตนเองตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งประเด็นสำคัญใน กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีประเด็นที่สถานศึกษาควรทราบ ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้ “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่างๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ความสัมพันธ์และบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา
สมศ. มีบทบาท ดังนี้

๑. รับรายงานผลการประเมินตนเอง และดำเนินการประเมินร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด
๒. ส่งรายงานการประเมินให้ต้นสังกัด และสถานศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาต่อไป

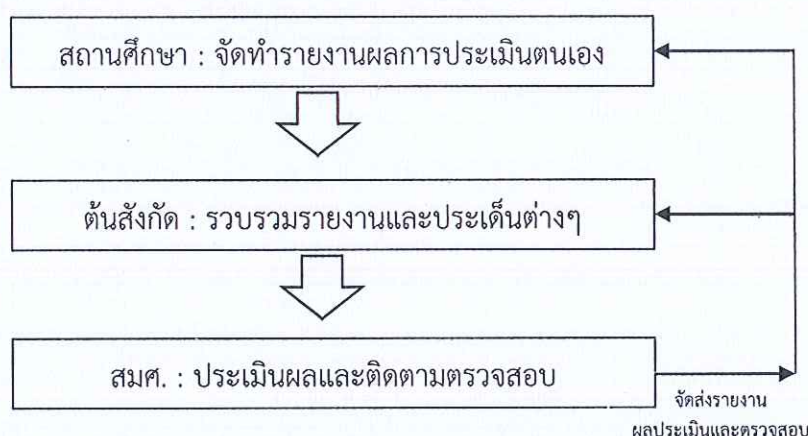
สพฐ. สกอ. สอศ. มีบทบาท ดังนี้

๑. สร้างมาตรฐานของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ (Quality Codes / Criteria / Guidelines)
๒. เตรียมและสนับสนุนสถานศึกษาให้พร้อมรับการประเมิน:
 - ๒.๑ สื่อสารให้เกิดความเข้าใจในมาตรฐานของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ
 - ๒.๒ สร้างความเข้าใจวิธีการประเมินแนวใหม่ (peer review / expert judgement)
 - ๒.๓ การเขียนรายงานการประเมินตนเองแบบใหม่
 - ๒.๔ ซ้อมการประเมิน (mock assessment)

โรงเรียน มหาวิทยาลัย อาชีวฯ มีบทบาท ดังนี้

๑. ทำให้เกิดสถานศึกษาที่มีมาตรฐาน
๒. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

แนวทางการเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

ผู้จัดทำ: ผู้อำนวยการสถานศึกษา

เนื้อหารายงานประกอบด้วย:

บทนำ ซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ผลการประเมินตนเอง อธิบาย ๓ เรื่อง ได้แก่

๑. การจัดการศึกษาอยู่ในมาตรฐานใดในปัจจุบัน
๒. หลักฐานสนับสนุนผลการประเมินตนเอง (รู้ได้อย่างไร)
๓. สถานศึกษามีแผนจะพัฒนานตนเองต่อไปอย่างไรให้ได้มาตรฐานที่ดีขึ้นกว่าระดับเดิม ๑ ระดับ

ตัวอย่าง รายงานผลการประเมินตนเอง

ข้อมูลพื้นฐาน: โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน ๒๔๐ คน ครู ๒๐ คน จัดการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

๑. มาตรฐานการศึกษา: ดี
๒. หลักฐานสนับสนุน: นักเรียนประถมศึกษา ๒ สามารถอ่านออกเขียนได้ เด็กมีความกระตือรือร้นในการเรียน ครูมีความรู้และมีทักษะที่ตรงกับการสอน โรงเรียนมีความพร้อมทั้งในสาธารณูปโภคและอุปกรณ์การเรียนการสอน...
๓. แผนพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น:
 - แผนปฏิบัติงานที่ ๑ เข้าร่วมโครงการ English for all จ้างครูที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแรก ๓ คน มาประจำวิชาภาษาอังกฤษ
 - แผนปฏิบัติงานที่ ๒ จ้างพนักงานด้านธุรการ และครูกันต์ ๒ คน เพื่อลดภาระครู
 - แผนปฏิบัติงานที่ ๓ จัดงานแนะแนวที่เรียนมัธยมให้ ผู้ปกครองได้พบ ผู้บริหารจากโรงเรียนมัธยมในพื้นที่เพื่อการศึกษาต่อของเด็ก
 - แผนปฏิบัติงานที่ ๔ ขอคำปรึกษาทีมงานจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในปีการศึกษาหน้า

แนวทาง School-friendly QA : an innovation platform ดังนี้

๑. การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เน้นที่สถานศึกษาเป็นหลัก โดยยึดมาตรฐานของสถานศึกษา เน้นการทำงานตามปกติ (การเรียนการสอน สนับสนุน การบริหาร ฯลฯ)

๒. QA : INNOVATION PLATFORM เป็นการประเมินตนเองใหม่ ดังนี้

๒.๑ ตอบคำถามสั้นๆ ๓ ประเด็น คือ

๒.๑.๑) สถานศึกษาอยู่ในระดับใด ๒.๑.๒) รู้ได้อย่างไร และ ๒.๑.๓) จะพัฒนาอีกระดับหนึ่งอย่างไร

๒.๒ รายงานสั้นๆ และมีหลักฐานอ้างอิงประกอบ เช่น เอกสาร/Digital แสดงตัวอย่าง/หลักฐาน ภาพ/ผลงานผู้เรียน/ ร้อยรอย ฯลฯ

๒.๓ ผู้รับผิดชอบใหม่ ดังนี้

๒.๓.๑) นโยบาย (Policy/Regulator) โดยกระทรวง ต้นสังกัด สมศ.

๒.๓.๒) ผู้สนับสนุน (Supportor) โดย สพป. /สพม./ ศธจ. /อปท./ ต้นสังกัด

๒.๓.๓) ผู้ดำเนินการ (Operator) โดย ครู/ผู้บริหาร/กรรมการ/นักเรียน/นักศึกษา

๒.๔ วัตถุประสงค์ใหม่ เพื่อพัฒนาปรับปรุง ตามระดับคุณภาพ มี ๕ ระดับ ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง

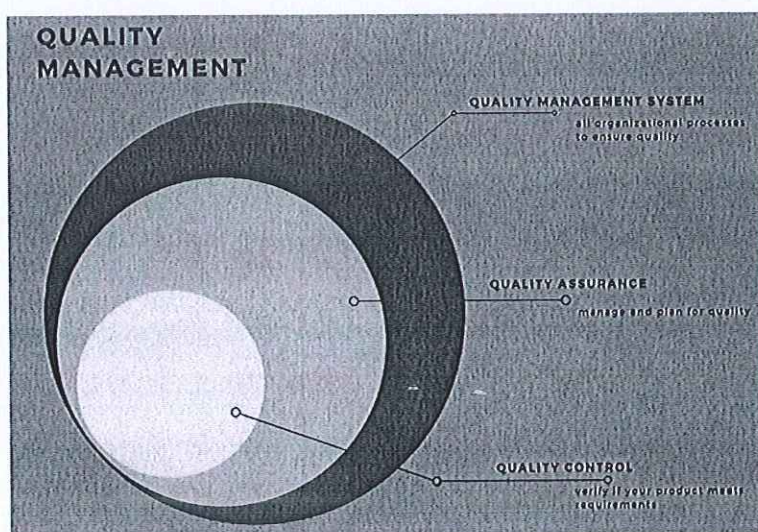
๒.๕ บรรยากาศใหม่ School-Friendly

๒.๖ มีการปรับตัวแบบก้าวกระโดด เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนี้

๒.๖.๑ การบริหารจัดการคุณภาพ (Quality Management : QM) ทุกกระบวนการเพื่อให้มีคุณภาพ

๒.๖.๒ การประกันคุณภาพ (Quality Assurance : QA) จัดการ/วางแผนเพื่อมั่นใจคุณภาพ

๒.๖.๓ การควบคุมคุณภาพ (Quality Control : QC) ตรวจสอบผลผลิต ตรงตามความคาดหวัง

๒.๗ การประกันคุณภาพ มี ๓ ระบบ ดังนี้ การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก การรับรองคุณภาพ)

๒.๗.๑ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

๑) สถานศึกษา กำหนดมาตรฐาน ประเมิน ปรับปรุง ฯลฯ

๒) กระทรวง/ต้นสังกัด ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ เพื่อให้เกิด

การประกันคุณภาพ และพัฒนาสถานศึกษา

๒.๗.๒ การประเมินคุณภาพการศึกษา

๑) ไม่สร้างภาระเกินความจำเป็น ต่อสถานศึกษา และต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู

๒) การรับรองคุณภาพการศึกษา ตามความสมัครใจ และตามความพร้อม

๒.๘ ใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่เป็นไปตามมาตรฐานแต่ละระดับ/ประเภทที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ซึ่งได้รับการประกาศกำหนดมาตรฐานใหม่ คือ การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น การประกันคุณภาพภายใน จึงไม่ต้องใช้ มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในโดยต้นสังกัดเดิม มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. รอบที่ ๔

๒.๙ มาตรฐาน มีดังนี้ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอาชีวศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑๐ ร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของชาติ ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้องธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือ เป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐาน ในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน (ขณะนี้อยู่ในระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ) โดยมีคุณลักษณะขั้นต่ำ ดังต่อไปนี้

๒.๑๐.๑ ผู้เรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะ ดังนี้

๑) เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัล และโลกในอนาคต

๒) มีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่างๆ มีสุนทรียะ รักษ์ และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย

๓) มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒.๑๐.๒ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะ ดังนี้

๑) เป็นผู้มีความทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์

๒) มีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ ร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

๒.๑๐.๓ พลเมืองที่เข้มแข็ง ส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะ ดังนี้

๑) เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

๒) มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

๒.๑๑ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศใช้ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ครอบคลุมการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

๒.๑๑.๑ มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย มีมาตรฐาน ๓ ด้าน ดังนี้ ๑) คุณภาพของเด็ก ๒) กระบวนการบริหารและการจัดการ และ ๓) การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

๒.๑๑.๒ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยมาตรฐาน ๓ ด้าน ดังนี้

๑) คุณภาพของผู้เรียนที่เน้นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๒) กระบวนการบริหารจัดการ

๓) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒.๑๒ การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า การจัดการศึกษาบรรลุตามมาตรฐาน และจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑๓ การประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา โดยมีกลไกการควบคุม ตรวจสอบ ระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนา สร้างความ เชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชนว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด/กำกับคุณภาพ

มีหลักปฏิบัติ ดังนี้

- ๑) เชื่อมโยงกลไกการประกันคุณภาพภายในและภายนอก
- ๒) สนับสนุน PLC เพื่อใช้ผลประโยชน์ในการพัฒนา
- ๓) ยึดหลักความเชื่อมั่น เชื่อใจ รับผิดชอบร่วม
- ๔) เปิดโอกาสในการพัฒนานวัตกรรม
- ๕) สื่อสาร สร้างความเข้าใจร่วมกันในกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง
- ๖) สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
- ๗) เสริมสร้างศักยภาพผู้ปฏิบัติ เพื่อใช้ประโยชน์จากผลประโยชน์
- ๘) ใช้ข้อมูลตามสภาพจริง ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ/คุณภาพ เพื่ออธิบายสภาพของสถานศึกษาและระบบการศึกษา

๒.๑๔ การประกันคุณภาพ (Quality Assurance : QA) มีความสำคัญต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อการพัฒนา สถานศึกษาและการเรียนการสอน ดังนี้

- ๑) QA ต้องมีระบบที่สมดุล (แนวตั้งและแนวนอน ภายในและภายนอก)
- ๒) QA จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนตลอดเวลา เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่า

๒.๑๕ จากผลการวิจัยของ สวีเดน/USA/UK พบว่า มีความจำเป็นที่จะต้องมีการประกันคุณภาพระดับชาติ เพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับผู้เรียนทุกคน

๒.๑๖ การประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษา ควรดำเนินการ ดังนี้

- ๑) จัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
- ๒) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- ๓) ดำเนินการตามแผน
- ๔) ประเมินและตรวจสอบคุณภาพ
- ๕) ติดตามผลการดำเนินการ
- ๖) จัดส่งรายงานผลประเมินตนเองทุกปี

๒.๑๗ การประกันคุณภาพภายใน

๒.๑๗.๑ ใช้มาตรฐานสถานศึกษา เป็นไปตามกรอบที่กระทรวงกำหนด

- ๑) ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ
- ๒) โอกาส/คุณภาพ/ประสิทธิภาพ
- ๓) มาตรฐานหลากหลาย / แตกต่าง
- ๔) เพื่อพัฒนาตามระดับคุณภาพไม่มีการตัดสินว่า ผ่าน/ไม่ผ่าน

๒.๑๗.๒ มาตรฐานสถานศึกษา

- ๑) กำหนดตามกรอบมาตรฐานระดับ/ประเภท
- ๒) สอดคล้องบริบทสถานศึกษา
- ๓) เน้นคุณภาพผู้เรียน

- ๔) เป็นรูปธรรม
- ๕) เป้าหมายชัดเจน
- ๖) เฉพาะที่จำเป็น/ไม่มาก
- ๗) ปรับเปลี่ยนได้

๒.๑๗.๒ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

- ๑) เพื่อบรรลุตามมาตรฐาน
- ๒) สั้น กระชับ ชัดเจน
- ๓) มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ
- ๔) ในสภาพการณ์ปฏิบัติงานปกติ

๒.๑๗.๓ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน/พัฒนาสถานศึกษา

- ๑) ในสถานการณ์ปกติ
- ๒) บันทึกร่องรอยตามสมควร
- ๓) ไม่เป็นการเพิ่มภาระครู/ผู้บริหารเกินจำเป็น

๒.๑๗.๔ ประเมินตนเอง ติดตามและรายงาน

- ๑) ปฏิบัติงานและประเมินควบคู่กัน
- ๒) รวบรวมตัวอย่างหลักฐานสำคัญๆ
- ๓) ตอบคำถามสั้นๆ (ระดับการบรรลุมาตรฐาน หลักฐาน และแนวพัฒนาต่อไป)
- ๔) รายงานสั้นๆ

๒.๑๘ การประเมินคุณภาพโดยหน่วยงานภายนอก

๒.๑๘.๑ สถานศึกษารายงานต้นสังกัดตามลำดับ (สพป./สพม. สกอ. ศธจ. สอศ. ศนจ. สพฐ. อศจ. สธ. กทม.)

๒.๑๘.๒ หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด/เขต วิเคราะห์รายสถานศึกษาและฝากประเด็นประเมินเพิ่มเติม

๒.๑๘.๓ ส่วนกลาง (วิเคราะห์ ฝากประเด็นประเมินเพิ่มเติม ส่ง สมศ.)

๒.๑๘.๔ สมศ.

- ๑) ตั้งกรรมการร่วม ๓ ฝ่าย
 - ผู้เชี่ยวชาญของ สมศ.
 - ผู้เกี่ยวข้องระดับจังหวัด (ศธจ. /ผอ.สพป./สพม.)
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
- ๒) ศึกษาเอกสารการประเมินที่ส่งมา
- ๓) ประเมินที่สถานศึกษา
- ๔) วิเคราะห์/รายงาน เพื่อพัฒนาตามมาตรฐานสถานศึกษา

๒.๑๘.๕ กระบวนการประเมินโดยหน่วยงานภายนอก

- ๑) ประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
- ๒) เน้นการพูดคุย สังเกต ดูผลงาน
- ๓) แบบกัลยาณมิตร
- ๔) ร่วมคิด ร่วมพัฒนา
- ๕) แนะนำ/ให้ข้อสังเกตขณะประเมินและหลังประเมิน

๒.๑๙ พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๒ สนับสนุนให้มีการประกันคุณภาพภายใน การประกันคุณภาพภายนอก และการประเมินคุณภาพภายนอก

๒.๒๐ Road Map การประกันคุณภาพ

๒.๒๐.๑ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

๑) ปี ๒๕๖๑ ระยะที่ ๑ การประเมินคุณภาพการศึกษารูปแบบเฉพาะกิจ เพื่อการประเมินในครั้งหลังของปีงบประมาณ ๒๕๖๑ คาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินการประเมินฯ ได้ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑

๒) ปี ๒๕๖๒ ระยะที่ ๒ การประเมินคุณภาพการศึกษารูปแบบเฉพาะกิจ เพื่อการประเมินฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินฯ ใน ๒ ระยะแรก จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำปัญหาและอุปสรรคในการประเมินฯ ทั้งสองระยะมาแก้ไขปรับปรุงแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาในระยะที่ ๓ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓) ปี ๒๕๖๓ ระยะที่ ๓ การประเมินคุณภาพการศึกษา รูปแบบบูรณาการแนวทางตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ กับกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓) ของ สมศ. ตลอดจนกฎหมายหรือระเบียบอื่นที่อาจเกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มรูปแบบเพื่อการประเมินในปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๒.๒๐.๒ ส่วนกลาง

๑) จัดทำกรอบมาตรฐาน

๒) จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพ

๓) สนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ ทั้งการประกัน/ ประเมิน/พัฒนา/ปรับปรุง

๔) ร่วมงานกับหน่วยประเมิน/หน่วยรับรองภายนอก

๕) ยกเลิกกิจกรรม/โครงการที่เป็นอุปสรรค

๖) ปรับโครงการ/ การจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษา มีอิสระในการพัฒนา : Blockgrant

๒.๒๐.๓ ศธจ./ศธภ.

๑) ร่วมประเมินภายนอกกับคณะ สมศ.

๒) สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา

๓) สนับสนุน ส่งเสริม การขับเคลื่อน

๒.๒๐.๓ สพป./สพม./ศนจ./อศจ.

๑) สนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือสถานศึกษา

๒) จัดทำมาตรฐานสถานศึกษา

๓) การทำแผนพัฒนา

๔) การประกันคุณภาพ/ประเมิน/ปรับปรุง

๕) วิเคราะห์/รายงานผลการประเมินตนเองไปต้นสังกัด

๖) สร้างความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติ

๒.๒๑ การรับรองคุณภาพการศึกษา

๑) ตามความสมัครใจของสถานศึกษา

๒) รับรองโดยหน่วยงานใดๆ ที่น่าเชื่อถือ

๓) ทั้งใน/ต่างประเทศ

๒.๒๒ คณะกรรมการผู้รับผิดชอบ

๑) กำหนดนโยบายการขับเคลื่อน การประกันคุณภาพการศึกษา

๒) จัดทำมาตรฐาน: สพฐ.

๓) จัดทำแนวทางประกันคุณภาพ: สอศ.

๔) ติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบ: สกศ.

การนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติยึดหลักการสำคัญ คือ การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้เรียน พื้นที่ ชุมชน และสังคม รวมทั้งให้อิสระกับสถานศึกษาในฐานะหน่วยปฏิบัติในการกำหนดอัตลักษณ์ และทิศทางการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ภายใต้การสนับสนุนของรัฐในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยยึดหลักความเสมอภาคและความเท่าเทียม เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ทุกคนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกัน ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษา School-friendly QA : an innovation platform จึงเปรียบเสมือนแพลตฟอร์มใหม่ในการปฏิรูปการศึกษา ให้สามารถนำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อ้างอิง

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. เอกสารการสัมมนา เรื่อง เปิดศักราชใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา

School-friendly QA : an innovation platform. จัดโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ กรุงเทพฯ. หน้า ๑-๘.

ไศยม นภธร. เอกสารการสัมมนา เรื่อง เปิดศักราชใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา

School-friendly QA : an innovation platform. จัดโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ กรุงเทพฯ. หน้า ๑-๑๒.

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. เอกสารการสัมมนา เรื่อง เปิดศักราชใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา

School-friendly QA : an innovation platform. จัดโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ กรุงเทพฯ. หน้า ๑-๘๒.